

רקע

אוכלוסיית ישראל הופכת למגוונת יותר ודורשת שירותי בריאות מוכשרים יותר מבחינה תרבותית. בחוג לסייעוד בחיפה, 80% מהסטודנטים לתואר ראשון הם ערבים-ישראלים ואילו חברי הסגל הם 100% יהודים-ישראלים. מכאן שגם לסטודנטים וגם לסגל יש מעגלים אתנוצנטריים צרים. ענין זה הופך את ההוראה לכשירות תרבותית למורכבת. לכן, עלינו להתחיל בחינוך הנושא ולהרחיב את נקודת המבט להערכת רגישות תרבותית ולרכישת מיומנויות של רגישות תרבותית. המפתח לכך מתחיל בתקשורת בין אנשים עם רקע תרבותי שונה.

מטרות

1. להבין את הקשר בין תרבויות רבות – אתנוצנטריות ורגישות תרבותית בקרב שתי הקבוצות: מדריכי מיומנויות בינאישיות והיחידה הקלינית האקדמית. (מתאמות)
2. לשפר את הרגישות התרבותית באמצעות היכרות עם מושגים של יכולת תרבותית, מודעות וגישות חדשות. ההתערבות שביצעתי התבססה על שלושה מרכיבים:

התאמת שיטות הוראה כדי להדגיש את המגוון התרבותי

הגברת קבלת השונות (המגוון התרבותי)

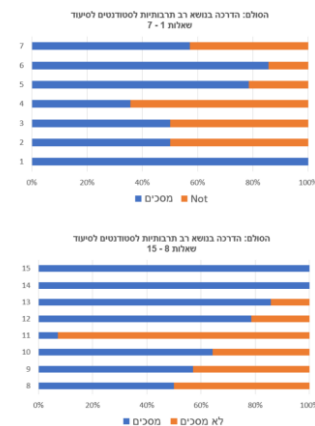
הערכת תפיסות עצמיות

שיטות מחקר

נערכו שתי פעילויות חינוכיות להתפתחות עצמית עבור מרצים לתואר ראשון בסייעוד המלמדים פרקטיקה קלינית (מתאמות) ומיומנויות בינאישיות (n=12) התוכנית של מרצים אלו כללה פעילויות אינטראקטיביות: אסוציאציות אתנוצנטריות, משמעויותיהן והשפעתן בהוראת רב-תרבותיות. עבור פרויקט זה תוכנן סולם הוראה ייחודי, הנקרא: **הוראה בנושא רב-תרבותיות לסטודנטים לסייעוד**, ובו 15 פריטים הבוחנים רב-תרבותיות. הדיונים עם המרצים התמקדו בהרהורים (רפלקציות) שלהם ובמשוב על פעילויות הפיתוח העצמי.

ממצאים

1. בסולם "הדרכה בנושא רב תרבותיות לסטודנטים לסייעוד" האייטם הקובע כי: רב תרבותיות מחייבת מורים ותלמידים לבחון את הסטריאוטיפים שלהם ועמדות אישיות בנושא קיבלו ציונים גבוהים יותר, מה שמרמז על הכרה בחשיבות הגיוון.
2. לאחר שתי הפעילויות הייחודיות למשתתפי הפקולטה ביקשתי מהם לכתוב את הרהורים (רפלקציות) ומשוב על ההתערבות.

מקורות

1. Bennett, J. M. (1993a). Cultural marginality: Identity issues in intercultural training. In R. M. Paige (Ed.), Education for the intercultural experience (pp. 09–136). Yarmouth, ME: Intercultural Press.
2. Grigg, K., & Manderson, L. (2016). The Australian racism, acceptance, and cultural-ethnocentrism scale (RACES): item response theory findings. International journal for equity in health, 15(1), 49.
3. Fukuda, M., & Nishikawa Chávez, K. (2021). Summer Study Abroad in Japan: Maximizing Intercultural Competency Development through Self-Guided Cultural Exploration and Reflection Tasks. Foreign Language Annals, 54(3), 823-846.
4. Tosun, B., Yava, A., Dirgar, E., Şahin, E. B., Yılmaz, E. B., Papp, K., ... & Tricas-Sauras, S. (2021). Addressing the effects of transcultural nursing education on nursing students' cultural competence: A systematic review. Nurse Education in Practice, 55, 103171.
5. Yilmaz, M., Toksoy, S., Direk, Z. D., Bezirgan, S., & Boylu, M. (2017). Cultural sensitivity among clinical nurses: A descriptive study. Journal of Nursing Scholarship, 49(2), 153-161.

מסקנות והמלצות

- רגישות בין-תרבותית אינה "טבעית" לאף תרבות בודדת. פיתוח יכולת זו דורש מאמץ מרוכז ועבודה לבניית גישה חדשה ומודעת יותר מבחינה תרבותית.
- אני מתכננת להמשיך ולהוסיף פעילויות רב-תרבותיות ייחודיות נוספות לתוכנית זו.
- בנוסף, אני מתעדת לערוך פעילות למדריכים קליניים בשירותי בריאות כללית ובשאר השדות בנושא של כשירות תרבותית וחשיבותה בהדרכה קלינית. פעילות זו בוצעה ב – 29.11.22.